

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

3 december 2002

ONTWERP VAN DECREET

**houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie
en de republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen,
ondertekend in Brussel op 31 oktober 2001**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

I. ALGEMENE BESPREKING

I.1. Betekenis van de overeenkomst

– *Doel van de overeenkomst*

In het algemeen staat de Vlaamse regering positief ten opzichte van het sluiten van internationale investeringsakkoorden, die van belang zijn voor Vlaamse investeerders in het buitenland. Alhoewel buitenlandse investeringen reeds worden beschermd door nationale wetgevingen, biedt een bilateraal verdrag bijkomende waarborgen wegens de voorrang van het internationaal recht op het interne recht van een staat.

De doelstelling van een dergelijke overeenkomst is, naast het aanmoedigen van investeringen, het bieden van een garantie voor een maximale bescherming aan de investeerder, zoals de waarborgen voor een billijke en rechtvaardige behandeling van de investering, de clause van de meest begunstigde natie om discriminatie te voorkomen, een vergoedingsplicht bij onteigenende maatregelen en de vrije overmaking van inkomsten. Bovendien creëert zulke overeenkomst een eigen juridisch kader waarin investeringsgeschillen kunnen geregeld worden en waarbij de investeerder een beroep kan doen op internationale arbitrage.

– *De overeenkomst vormt een gemengd verdrag*

Dergelijke internationale overeenkomsten ten gunste van investeringen in het buitenland zijn verdragen in de zin van het volkenrecht of internationaal publiek recht. Het zijn juridisch bindende en afdwingbare akten onderschreven door volkenrechtelijke rechtspersonen, in casu drie onafhankelijke en soevereine staten en drie deelstaten met een grondwettelijk toegekende bevoegdheid om verdragen te sluiten. Die akten vormen de rechtsgrond voor rechten en verplichtingen in hoofde van die zes overheden en zelfs rechtstreeks in hoofde van investeerders op elkaars grondgebied. Overeenkomstig artikel 167 van de Grondwet, worden alle verdragen gesloten door de daartoe bevoegde regeringen en aan hun parlementen ter instemming voorgelegd, vooraleer ze uitwerking kunnen hebben.

Het zgn. “gemengde” karakter van de BLEU-overeenkomsten inzake investeringen werd vastgesteld

tijdens de Interministeriële Conferentie voor het Buitenlands Beleid van 31 mei 1994. Zowel de Gewesten als de federale overheid worden namelijk in principe bevoegd geacht. Dergelijke overeenkomsten worden gemengde verdragen genoemd wegens de gezamenlijke bevoegdheidsuitoefening op het federale en het gefedereerde niveau.

De Gewesten zijn immers bevoegd voor het economisch beleid, alsook voor het afzet- en uitvoerbeleid, overeenkomstig artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1° en 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI), zoals gewijzigd. De federale overheid blijft bevoegd inzake de verzekering van invoer-, uitvoer- en investeringsrisico's (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, BWHI), het handelsrecht, het vennootschapsrecht en de regelgeving voor de vestiging van bedrijven met uitzondering van die in de toeristische sector (artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 5° en 6°, BWHI).

Daarom bepaalt het eerste artikel van het bijgevoegde ontwerp van decreet dat het een gewest-aangelegenheid betreft. Het tweede en het laatste artikel houden in dat het Vlaams Parlement zijn goedkeuring verleent aan de voorliggende overeenkomst, zodat ze in werking kan treden na de instemming van al de betrokken parlementen en na de ratificatie door de federale overheid.

I. 2. Schets van het partnerland

– *Institutionele en politieke gegevens*

Op 25 juni 1991 werd Kroatië onafhankelijk, maar 1/3 van het grondgebied werd ingenomen door Serviërs. Het duurde nog tot 1998 voor het laatste bezet gebied in het oosten werd geïntegreerd.

Tijdens het bewind van president Tudjman en zijn rechts-nationalistische HDZ (Kroatische Democratische Gemeenschap) ging de economie met rasse schreden achteruit. Ook op diplomatiek vlak raakte Kroatië steeds meer geïsoleerd. Tudjman verleende volgens de Europese Unie (EU) en het Internationaal Gerechtshof in Den Haag niet genoeg medewerking aan het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. De relatie met het Internationaal Muntfonds (IMF) was eveneens slecht omdat Tudjman zich niets aantrok van de adviezen om de economie uit de put te halen.

Op 10 december 1999 overleed Tudjman. De HDZ bleef verweesd en verdeeld achter. De partij leed dan ook een zware nederlaag bij de parlementsverkiezingen van 3 januari 2000. Ze viel terug van 46 naar 28%. De Sociaal-democratische Partij (SDP)

- de vroegere communisten – werd de grootste partij. De SDP vormde samen met de Sociaal-Liberale Partij (HSL) en enkele kleinere partijen een westers gezinde regenboogcoalitie o.l.v. premier Ivica Racan. De voornaamste punten van het regeerprogramma dat op 9 februari 2000 goedgekeurd werd in het parlement zijn :
- de rationalisering van de overheidsadministraties en de vermindering van de overheidsuitgaven ;
- besparingen op defensie, politie en oorlogsveteranen evenals op prestigieuze infrastructuurwerken ;
- een grondige hervorming van structuur en werking van de veiligheidsdiensten ;
- depolitisering van leger, administratie, politie, magistratuur en geheime diensten ;
- garanties voor een beter respect van de fundamentele vrijheden, inclusief persvrijheid ;
- een grotere decentralisatie van de bevoegdheden naar provincies en gemeenten ;
- volledig respect voor de rechten van de minderheden ;
- de terugkeer van alle vluchtelingen ;
- een efficiënte strijd tegen corruptie ;
- het land uit het sociaal-economische slop halen.

In de eerste ronde van de presidentsverkiezingen op 24 januari 2000 behaalde Stipe Mesic, kandidaat van 4 kleinere, Westers georiënteerde partijen de meeste stemmen (41,6%). Tweede werd Drazen Budisa, de kandidaat van de HSL. Grootste verliezer werd HDZ-kandidaat en uittreidend minister van Buitenlandse Zaken Mate Granic. In de tweede ronde op 14 februari haalde Mesic het van Budisa. Granic richtte met enkele gematigden uit de HDZ een nieuwe democratische centrumpartij op.

De regering kreeg in 2001 af te rekenen met een groeiende ontgoocheling onder de bevolking, vooral omwille van de stijgende werkloosheid. De dalende populariteit werd benadrukt in de lokale verkiezingen van 20 mei 2001. Ondertussen hadden spanningen binnen de coalitie in april 2001 geleid tot het opstappen van het Istrisch Democratische Congres (IDS). Begin juli 2001 zorgde de beslissing om van oorlogsmisdaden verdachte militairen uit

te leveren aan het Joegoslavië-tribunaal voor nieuwe problemen. HSL-voorzitter Budisa was niet akkoord met die beslissing, maar hij kreeg niet de gewenste steun binnen zijn partij en stapte op. Premier Racan vroeg en kreeg daarop het vertrouwen van het Parlement. Op 2 februari 2002 werd Budisa opnieuw tot partijvoorzitter verkozen. Hij wilde dat 4 van de 5 HSL-ministers opstapten om plaats te maken voor zijn vertrouwelingen. Die interne ruzie zorgde eens te meer voor een crisissfeer.

De volgende parlementsverkiezingen vinden normaal plaats in 2004 terwijl in 2005 presidentsverkiezingen en verkiezingen voor gemeenten en provincies voorzien zijn.

Kroatië heeft een democratisch politiek systeem dat gebaseerd is op het respect van de mensenrechten, wet en orde, nationale gelijkheid, sociale justitie en een meerpartijensysteem.

Sedert de grondwetswijziging van 28 maart 2001 en de afschaffing van de *Zupanski Dom* (Huis van de regio's) heeft Kroatië een éénkamerstelsel. De *Sabor* telt 151 leden. Verkiezingen vinden om de 4 jaar plaats. De uitvoerende macht wordt verdeeld tussen de president en de regering. De president wordt verkozen voor een ambtstermijn van 5 jaar. Hij duidt de eerste minister aan die op zijn beurt zijn ministers kiest. Door de nieuwe grondwet werden de bevoegdheden van de president ingekrompen.

– *Economische gegevens*

Tijdens de jaren negentig heeft Kroatië zijn relatief gunstige positie in Centraal-Europa geleidelijk zien afbrokkelen. Onder het bewind van Tudjman verslechterde de economie zienderogen. De gevolgen van de oorlog, de zorg voor meer dan 300.000 vluchtelingen, het overdreven aandeel van de militaire en para-militaire uitgaven in de begroting, de ongezonde structuur van een groot deel van de overheidsbedrijven en het gebrek aan een aangepaste wetgeving zorgden voor grote moeilijkheden. Het zelf opgelegde politieke isolement en een nefast beleid hebben ervoor gezorgd dat Kroatië begin 2000 gevoelig achterop hinkte t.o.v. andere Centraal-Europese landen, die nochtans een minder gunstige uitgangspositie hadden. Kroatië kampte met de gevolgen van de economische recessie die zich eind 1998 had ingezet en begin 2000 uitvlakte. Die crisis bracht een groeiende werkloosheid teweeg. Daarnaast had het land ook af te rekenen met exploderende openbare uitgaven (de openbare sector nam eind 1999 56% van het BNP voor zijn rekening) en een groeiende schuldenberg.

De macro-economische resultaten geven het volgende beeld van de evolutie in de economische toestand :

	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Groei	+ 6,8 %	+ 5,9 %	+ 6,6 %	+ 2,5 %	-0,4 %	+ 3,7 %
Inflatie	+ 3,7 %	+ 3,4 %	+ 3,8 %	+ 5,4 %	+ 4,4 %	+ 7,0 %
Werkloosheid	14,5 %	16,4 %	17,5 %	18,6 %	20,7 %	22,6 %
Overheidsschuld	19,3 %	29,2 %	31,9 %	38,8 %	51,0 %	50,7 %

Door het handhaven van de koers van de nationale munt, de kuna, slaagde de Nationale Bank erin om de inflatie te beperken. In 1999 werd de kuna met 20% gedevalueerd t.o.v. de US dollar. Om kiezers te winnen besloot de HDZ om de overheidsuitgaven flink te verhogen, waardoor het begrotingstekort opliep van 1% in 1998 tot 5% in 1999. In januari 1998 werd de BTW ingevoerd.

Het privatiseringsproces heeft geleid tot de privatisering van ongeveer 80% van alle overheidsbedrijven. Het gaat hier evenwel om minder grote bedrijven en bovendien zorgde de privatisering er in belangrijke mate voor dat geprivilegieerden van het bewind zich grote stukken van het staatspatrimonium toeëigenden.

De regering Racan gaf zichzelf 4 jaar om het land uit het socio-economisch slop te halen. Zij stelde, in overleg met het IMF, volgende punten voorop :

- een volgehouden budgettaire orthodoxie ;
- het behoud van een omvangrijk sociaal vangnet dat wel betaalbaar moet zijn. Dit impliceert een hervorming van de pensioenen, de sociale zekerheid en de volksgezondheid ;
- de vermindering van de voordelen van de oorlogsveteranen ;
- de voortzetting van de economische hervormingen en van de privatisering en het creëren van een nieuw aantrekkelijk wettelijk kader voor buitenlandse investeerders ;
- de vermindering van de fiscale druk op de ondernemingen en op de arbeid ;
- meer rechtszekerheid voor economische operatoren.

De sanering van de economie wordt de moeilijkste opdracht van de regering. Zij zal gepaard gaan met sociale spanningen en met sociale drama's als gevolg van de onvermijdelijke faillissementen.

De regering heeft al een aantal zaken gerealiseerd :

- het behoud van de monetaire stabiliteit ;
- de aanzuivering van meer dan de helft van de overgeërfde onbetaalde rekeningen ;
- de verlaging van de intrestvoeten ;
- de terugkeer van de groei ;
- de versnelling van de privatisering en de sluiting van 300 overheidsbedrijven zonder toekomst ;
- een stijging van het toerisme.

De begroting 2001 werd opgemaakt in nauw overleg met het IMF. Van belang is dat werk gemaakt wordt van noodzakelijke structurele hervormingen en van loonmatiging in de overheidssector. Dat moet leiden tot een daling van het overheidsdeficit van 1,3% van het Bruto Nationaal Product (BNP) in 2003.

De buitenlandse investeringen bedroegen in 1996 280 miljoen US dollar. Midden 2000 hadden buitenlandse bedrijven een gecumuleerd totaal van 4,28 miljard US dollar geïnvesteerd, waarvan 1,4 miljard US dollar in 1999. Het goede resultaat van 1999 is vooral te danken aan de verkoop van 35% van de aandelen van het telecombedrijf HT en aan de overname van lokale banken door Italiaanse en Oostenrijkse financiële instellingen. De kandidaat-investeerders hebben te kampen met administratieve inertie en zelfs met lokale vijandigheid. Een nieuwe wet op investeringen en een nieuwe belastingwetgeving maken Kroatië een beetje aantrekkelijker voor buitenlandse investeerders, maar het competitieve nadeel t.o.v. Hongarije, Tsjechië of Polen is nog niet weggewerkt.

Kroatië kampt traditioneel met omvangrijke handelsdeficits. Het zware tekort op de handelsbalans wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een positieve dienstenbalans en door de transfers van honderdduizenden gastarbeiders. De EU is de grootste handelspartner met 49% van de export en 56% van de import.

– *Mensenrechtensituatie*

Kroatië heeft een democratisch politiek systeem dat gebaseerd is op het respect van de mensenrechten, wet en orde, nationale gelijkheid, sociale justitie en een meerpartijensysteem.

Onder Tudjman konden niet alle minderheden op een officiële erkenning rekenen en was de wetgeving i.v.m. het onderwijs in en het gebruik van minderheidstalen bijzonder restrictief en ontradend. De nieuwe machthebbers namen zich voor om een juridisch kader te scheppen dat maximale rechten toekent aan minderheden en dat volledig conform is aan de eisen van de Raad van Europa.

De terugkeer van de vluchtelingen was één van de uitdagingen voor de nieuwe regering. De uitvoering van een terugkeerprogramma voor alle vluchtelingen in en buiten Kroatië, de toepassing van de amnestiewet, het behoud van de veiligheid in etnisch gemengde en economische crisisgebieden zijn zware opdrachten. De regering Racan heeft lang geprobeerd de terugkeerproblematiek voor zich uit te schuiven en zich te verschuilen achter de obstructie van de lokale overheden. Eind maart 2001 heeft de regering tijdens een bijzondere zitting in Knin een maatregelenpakket aanvaard dat een globale aanpak beoogt.

– *Samenwerking met Vlaanderen en België*

In haar beleidsverklaring heeft de Vlaamse regering Centraal- en Oost-Europa als één van haar geografische prioriteiten aangeduid. Het doel van dat beleid is erop gericht Vlaanderen als een volwaardige partner op de internationale scène een politieke, economische en maatschappelijke rol te laten spelen bij het consolideren van democratische hervormingen in Oost-Europa.

De republiek Kroatië werd op 15 januari 1992 door de EU erkend. België formaliseerde deze erkenning op dezelfde dag. Diplomatieke en consulaire betrekkingen werden aangeknoopt op 10 maart 1992.

Na de onafhankelijkheid werd overgegaan tot een herziening van de bilaterale verdragen die tussen België en de voormalige Socialistische Federale Republiek Joegoslavië waren gesloten. Op 6 februari 1997 werd overeengekomen dat 17 verdragen van kracht zouden blijven. Tevens werd een aanvang gemaakt met de modernisering van het bestaand juridisch instrumentarium.

De inzet van Belgische strijdkrachten in het kader van UNPROFOR en de financiering van humanitaire en reconstructieprojecten in de streek van Vukovar hebben bijgedragen tot het positieve imago dat ons land zowel in officiële middens als bij de lokale bevolking geniet.

De Belgische export naar Kroatië kende een sterke groei in de periode 1992-1998. In 1999 was er een terugval, maar in 2000 werd opnieuw een sterke groei opgetekend. De kaap van 150 miljoen euro werd nipt gemist. Met 112,17 miljoen euro bedroeg het Vlaamse aandeel 76%. Zowel in 1999 als 2000 was Kroatië Vlaanderens 53ste handelspartner. Onze handelsbalans met Kroatië vertoont traditioneel een omvangrijk saldo. De export bestaat vooral uit vervoermaterieel, chemicaliën, textiel en uitrustingsgoederen. De import kende een zeer trage groei. In 1999 werd de grens van 50 miljoen euro voor het eerst overschreden maar in 2000 volgde een terugval. De invoer bestaat vooral uit textiel, hout en houtwaren en kunststoffen.

Half 2000 was België de 16de buitenlandse investeerder in Kroatië.

De totale bilaterale humanitaire en reconstructiebijstand, die sinds 1995 aan Kroatië vertrekt werd, bedraagt om en bij de 6,7 miljoen euro.

– *Samenwerking met andere landen en met internationale organisaties*

Het uiteenvallen van Joegoslavië had voor gevolg dat Kroatië een eigen buitenlands beleid diende uit te werken. De Kroaten wilden zo snel mogelijk als onafhankelijke staat erkend worden door de internationale gemeenschap en aansluiting vinden bij de landen van West-Europa, meer bepaald de lidstaten van de EU. Door de weifelende houding van Tudjman en zijn HDZ werd de tenuitvoerlegging van deze beleidskeuze evenwel gehinderd. Kroatië werd niet opgenomen in de lijst van potentiële kandidaten voor toetreding tot de EU.

In 1992 werd Kroatië lid van de Verenigde Naties en deed het een officiële aanvraag om lid te worden van de Raad van Europa. Het land verkreeg op 4 mei 1992 wel het statuut van “speciale gast” bij de Parlementaire Assemblee van de Raad en het trad toe tot een aantal verdragen, maar het duurde nog tot eind 1996 eer Kroatië het volwaardig lidmaatschap verkreeg. Kroatië is ook lid van het Internationaal Muntfonds (IMF), de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), de Europese Bank voor Wederopbouw (BERD), het Centraal-Europees Initiatief (CEI), de Donaucommissie en de Wereldhandelsorganisatie (WHO). Kroatië sloot met de NAVO een partnerschap voor de vrede.

Tudjman ondertekende in 1996 een akkoord over de normalisering van de betrekkingen met Joegoslavië. Toch blijven nog een aantal netelige kwes-

ties bestaan tussen beide landen. Met Slovenië zijn de relaties, niettegenstaande de inspanningen van beide regeringen, nog steeds voor verbetering vatbaar en met Bosnië-Herzegovina blijven de relaties erg complex. Tudjman lapte het Dayton-vredesakkoord aan zijn laars en steunde de Kroatische separatisten. Met Italië zijn er dan weer problemen over de kwestie Istrië en de daar wonende volksitalianen.

De verkiezingsresultaten van 2000 werden positief ontvangen in de EU en in Bosnië. Premier Racan heeft trouwens reeds aangekondigd dat hij de relaties met de EU en het IMF wil verbeteren.

De regering Racan stelde volgende prioriteiten voor haar buitenlands beleid :

- het herstel van het Kroatisch imago ;
- Euro-Atlantische integratie ;
- strikte naleving van de aangegane internationale verbintenissen, inclusief de Dayton-Parijs-akkoorden ;
- respect van de soevereiniteit en de territoriale integriteit van Bosnië ;
- vermindering, heroriëntering en transparantie van de bijstand aan de volksgenoten in Bosnië ;
- veiligheid en stabiliteit in de regio ;
- goed nabuurschap met alle buurlanden ;
- herstel van de samenwerking met het IMF en nauwere samenwerking met de Wereldbank ;
- toetreding tot de Wereldhandelsorganisatie (WHO).

De toenadering tot de EU kan rekenen op een brede consensus bij de bevolking. Het sluiten van een Stabilisatie- en Associatieovereenkomst, die op 29 oktober 2001 werd ondertekend, is dan ook van fundamenteel politiek belang voor de jonge republiek. Met de EU bestaat momenteel een raadgevende task force EU-Kroatië zolang er geen ander officieel orgaan bestaat. Voor de periode 2001-2004 heeft de EU 191 miljoen euro gepland voor hulp aan Kroatië.

Op korte of middellange termijn streeft het land naar lidmaatschap van de Centraal-Europese Vrijhandelszone (CEFTA), de NAVO en de EU.

I. 3. Ontstaan van de overeenkomst

Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering haar goedkeuring gehecht aan de typetekst voor het sluiten van overeenkomsten van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU) inzake de bevordering en bescherming van investeringen.

De onderhandelingen met de Kroatische partner vonden op 25 en 26 mei 1999 plaats in Zagreb, na voorafgaande schriftelijke procedure. De onderhandelingen werden gevoerd op grond van de Kroatische basistekst. Er werd wel rekening gehouden met de fundamentele bekommernissen van de BLEU, zoals de bescherming van de indirecte investeringen, de vrije en onmiddellijke transfer van middelen i.v.m. investeringen en de mogelijkheid voor de investeerder om onbelemmerd toegang te hebben tot internationale arbitrage.

Op 26 mei 1999 werd de overeenkomst geparafeerd. De overeenkomst werd door de Vlaamse regering op 8 september 2000 goedgekeurd. Ze werd op 31 oktober 2001 in Brussel ondertekend door de federale premier en de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid.

II. SPECIFIEKE BESPREKING VAN DE OVEREENKOMST MET KROATIË

II. 1. Inhoud van de overeenkomst

– *Standaardtekst van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie (BLEU)*

Reeds gedurende meer dan dertig jaar sluit de BLEU overeenkomsten met landen die geen lid zijn van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen te realiseren. Daarom hebben de leden van de BLEU een tekst goedgekeurd die zij aan hun gesprekspartners voorstellen als basis van de onderhandelingen. Op 29 juni 1994 heeft de Vlaamse regering die standaardtekst aanvaard.

Die zgn. BLEU-tekst bepaalt principieel dat elke verdragspartij eender welke soort van investeringen door een natuurlijke persoon of een rechtspersoon met de nationaliteit van een andere verdragspartij op zijn grondgebied toelaat (artikelen 1 en 2 van de BLEU-tekst). Dit is de basis voor de bevordering van de investeringen. De bescherming vindt men terug in de artikelen 3 tot 6.

Artikel 3 bevat een bepaling van niet-discriminatie en van meest begunstigde natie. Het sluit wel de voorrechten van de investeerders van een derde staat uit, die verbonden zijn aan de deelneming aan een vrijhandelszone, een douane-unie, een gemeenschappelijke markt of een andere vorm van regionale economische organisatie.

Artikel 4 verbiedt elke maatregel van onteigening of nationalisatie, tenzij voor het openbaar nut, de veiligheid of het nationale belang van de contracterende partij en dan op voorwaarde dat de maatregel wettelijk en non-discriminatoire is en begeleid wordt door een gepaste en reële schadevergoeding. Dezelfde principes gelden voor schade ingevolge geweld.

Artikel 5 regelt de overmakingen van alle betalingen inzake investeringen en lonen, waarbij de vrije transfer met een eventuele vergunning als principe geldt.

Artikel 6 voorziet een subrogatie van een partij of een openbare instelling in de rechten en de voorrechten van investeerders met deze nationaliteit, indien die partij of instelling schadevergoeding heeft uitbetaald aan die investeerders op grond van een garantie voor een investering. De andere betrokken partij kan dan aan de subrogerende verzeekeraar de wettelijke of de contractuele verplichtingen van de investeerder opleggen.

In artikel 8 worden de bijzondere overeenkomsten die vroeger tussen een partij en een investeerder van een andere partij werden gesloten, bevestigd. De bepalingen ervan vullen de algemene draagwijdte van deze typeovereenkomst aan. Met bijzondere overeenkomsten worden verbintenissen bedoeld die betrekking hebben op concrete investeringsprojecten.

De artikelen 9 en 11 regelen respectievelijk de procedure voor geschillen over investeringen tussen een investeerder van een partij en een andere partij en die tussen partijen inzake de interpretatie en de toepassing van deze typeovereenkomst.

Indien een minnelijke schikking onmogelijk blijkt te zijn, bepaalt artikel 9 dat door een arbitrage-rechtscollege een definitieve en bindende uitspraak over het geschil wordt gedaan. Geen enkele contracterende partij kan hierbij aanvoeren dat de investeerder vergoed wordt door een verzekering of garantie.

Artikel 11 bepaalt dat, na de mislukking van een minnelijke schikking via diplomatieke weg en via

een gemengde commissie, een college van drie scheidsrechters wordt aangesteld. Elke partij duidt één scheidsrechter aan. Deze twee scheidsrechters duiden in onderling overleg een derde scheidsrechter als voorzitter van het college aan. Deze voorzitter is een onderdaan van een derde Staat. Indien de scheidsrechters niet op deze wijze kunnen worden aangesteld, kan een partij zulk verzoek richten tot de Voorzitter of Ondervoorzitter van het Internationaal Gerechtshof. De uitspraken van het college van scheidsrechters zijn definitief en bindend.

Wat de bevordering van de investeringen betreft, kunnen nog de artikelen 7 en 10 vermeld worden, die de meest gunstige regels ervoor laten gelden. Artikel 7 bepaalt dit ten opzichte van de nationale wetgeving van de partijen en van de bestaande en toekomstige internationale of andere overeenkomsten tussen de partijen. Artikel 10 voorziet de clausule van de meest begunstigde natie.

Artikel 12 stelt de investeringen die aan deze overeenkomst voorafgaan gelijk met die na de inwerkingtreding ervan. De vroegere investeringen worden eveneens beschermd.

Artikel 13 bepaalt de duur en de inwerkingtreding van deze overeenkomst. Een termijn van tien jaar geldt, die zonder voorafgaande opzegging stilzwijgend verlengd wordt. De standaardovereenkomst treedt een maand na de datum van de uitwisseling van de akten van bekrachtiging in werking.

– *Afwijkingen van de standaardtekst van de BLEU*

Hieronder volgen de inhoudelijke verschillen tussen de BLEU-typetekst en de overeenkomst.

In artikel 1, 3°, krijgen de geherinvesteerde opbrengsten dezelfde behandeling als de oorspronkelijke investering. Dit biedt meer rechtszekerheid voor herinvesteringen. In artikel 1, 4° en 5°, wordt de definitie gegeven van “zonder vertraging” en “vrij inwisselbare munt”. Ook dat verhoogt de rechtszekerheid. Volgens artikel 1, 6°, bevat het grondgebied ook de aan de buitengrenzen van de territoriale zee grenzende bedding en zeebodembodem.

Artikel 2 wordt uitgebreid met de vermelding dat de ene Overeenkomstsluitende Partij de andere Partij in kennis moet stellen van de investeringsmogelijkheden op haar grondgebied. Tevens wordt het verblijf van het personeel en naaste gezinsleden van dat personeel geregeld. Het sluiten en uitvoeren van licentiecontracten wordt niet vermeld.

In artikel 4, 3°, wordt bepaald dat een Overeenkomstsluitende Partij verplicht is de investeerders van de andere Overeenkomstsluitende Partij mee te laten genieten van een behandeling, preferentie of voorrecht die door die Overeenkomstsluitende Partij worden verleend krachtens een internationale overeenkomst of regeling die geheel of volledig betrekking heeft op belastingen en waarbij een Overeenkomstsluitende Partij partij is of in de toekomst kan worden.

Artikel 5, 5°, geeft de investeerder wiens investeringen onteigend zijn, het recht zijn zaak alsmede de waardebeoordeling van zijn investering en de te betalen schadeloosstelling te laten toetsen door een rechterlijke of een andere bevoegde instantie van de betrokken Overeenkomstsluitende Partij.

Artikel 7, 4°, stelt dat elke Overeenkomstsluitende Partij ervoor moet zorgen dat de commerciële rentevoet op marktbasis wordt berekend in het kader van de schadeloosstelling voor de periode die loopt vanaf het ogenblik dat de onteigening plaatsvond tot de dag van overmaking van de betaling.

Artikel 10 over de regeling van geschillen tussen een Overeenkomstsluitende Partij en een investeerder van de andere Overeenkomstsluitende Partij geeft niet de mogelijkheid het geschil voor te leggen aan het Arbitragegerecht van de Internationale Kamer van Koophandel in Parijs, noch aan het Arbitrage-instituut van de Kamer van Koophandel in Stockholm. Zulk geschil wordt beslecht hetzij voor een rechtscollege van de Partij waar de investering gebeurde, hetzij voor het Internationaal Centrum voor Regeling van Investeringsgeschillen (ICSID), hetzij door een scheidsgerecht ad hoc. Uitputting van de rechtsmiddelen voor rechtscolleges van de Partij is niet dwingend.

Geschillen tussen de Overeenkomstsluitende Partijen (artikel 11) worden zo mogelijk geregeld in overleg en indien dat niet kan binnen zes maanden, worden ze voorgelegd aan een scheidsgerecht. De BLEU-typetekst daarentegen voorziet in eerste instantie een regeling langs diplomatieke weg, daarna eventueel een gemengde commissie en ten slotte de beslechting door het Internationaal Gerechtshof. Het Gerechtshof wordt in dit ontwerp van overeenkomst niet bevoegd gemaakt.

De overeenkomst blijft van kracht gedurende een tijdvak van twintig jaar (artikel 14) en ook daarna voor tijdvakken van twintig jaar, tenzij één jaar vóór het verstrijken van de aanvangsperiode of een daarop volgende periode, een Overeenkomstsluitende Partij de andere Overeenkomstsluitende

Partij in kennis stelt van haar voornemen de overeenkomst op te zeggen. In de BLEU-typetekst zijn die termijnen maar half zo lang.

II.2. Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en van de Raad van State

In zijn advies van 9 januari 2002 sluit het Dagelijks Bestuur van de SERV zich aan bij het ontwerp van decreet.

In zijn advies van 28 maart 2002 maakte de Raad van State geen opmerkingen.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken
en Buitenlands Beleid,*

Paul VAN GREMBERGEN

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende instemming met de overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 31 oktober 2001

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 31 oktober 2001, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN

ONTWERP VAN DECREET

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Ambtenarenzaken
en Buitenlands Beleid,*

DE VLAAMSE REGERING,

Paul VAN GREMBERGEN

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

De overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de republiek Kroatië inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend in Brussel op 31 oktober 2001, zal volkomen gevolg hebben.

Brussel, 28 juni 2002.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Patrick DEWAEL